

Του Αχιλλέα η ασπίδα και άλλες μπαλάντες σε υπερατλαντική σύνδεση

Μπορεί τα πάντα να γλιστράνε κάτω από τα πόδια μας και οι αποστάσεις να γίνονται ολοένα και μικρότερες, και μάλιστα με τρόπους που δεν είχαμε ποτέ φανταστεί, ωστόσο μεγαλώνουν δραματικά άλλες αποστάσεις, και ένας νέος ρατσισμός προστίθεται την ώρα που είχαμε καταφέρει να δαμάσουμε τους παλιούς. Είναι αυτός που χωρίζει τους... χρήστες από τους άχρηστους και αμήπτους στην ηλεκτρονική επικοινωνία. Ωστόσο, παρά το «σφαιρικό χωριό», η πολιτισμική εξέλιξη μοιάζει γραμμική και αφήνει ακάλυπτες πολλές περιοχές, γιατί, ενώ σε ένα χωριό αν μη τι άλλο ο χρόνος είναι κοινός, σ' αυτό το πλανητικό χωριό ο πολιτισμικός χρόνος αλλού δείχνει εποχή λίθου και αλλού διαστημική ώρα.

Ως προς την πρώτη, από τις παραπάνω παραμέτρους, στην τέχνη τα πράγματα φαίνονται πιο δημοκρατικά, ενώ ως προς τη δεύτερη παρατηρείται κάτι που ισοδυναμεί σχεδόν με την ακύρωση ή την αναθεώρηση του σφαιρικού, αφού «η αρχή του αιώνα που διανύουμε χαρακτηρίζεται από την απώλεια της ολικής αίσθησης της τέχνης».

Οι εξαιρέσεις ανασύρονται επιλεκτικά για να επιβεβαιώσουν τον κανόνα και να τεκμηριώσουν διαλεκτικά τη θέση τους. Στην περίπτωση του Γιάννη Ζιώγα, τα παραπάνω στοιχεία διεκδικούν πρόταση για ένα σύνολο, το οποίο ενσωματώνει όρους από άλλους χώρους και επεκτείνεται σε διαφορετικά πεδία, για να στεγαστεί τελικά σε ένα ολιστικό κέλυφος, κατοικημένο από μουσική, από λέξεις, σχήματα, νοήματα και από μια νέα αφηγηματικότητα.

Η νέα αγκιτάτσια

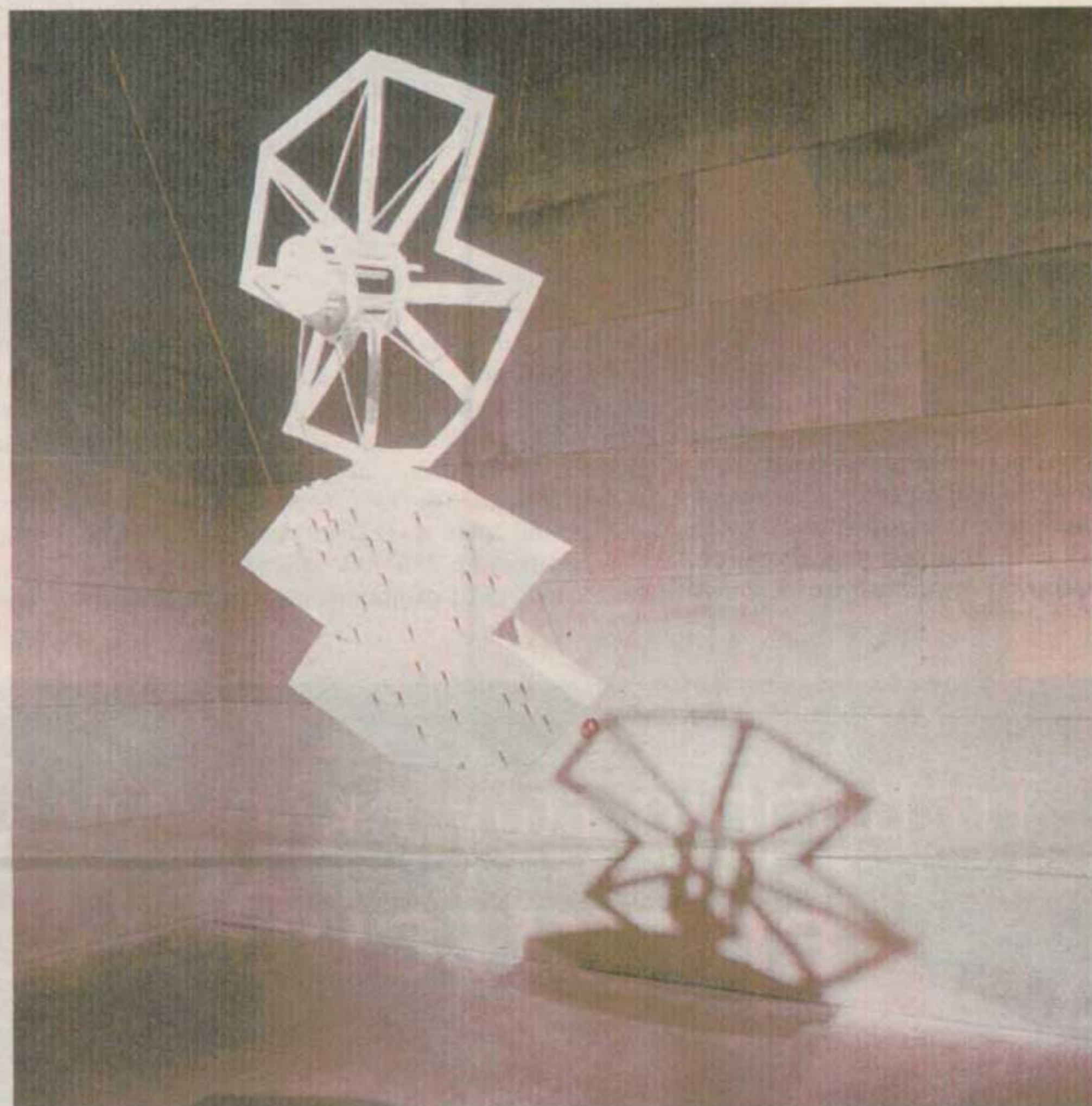
Οι μπαλάντες είναι τέσσερις. Η «Μπαλάντα της ασπίδας του Αχιλλέα» που θα δούμε στη Yiayiannos Gallery, το «Τρένο της νέας αγκιτάτσιας», η «Μπαλάντα της αδύναμης διάβασης» και η «Μπαλάντα του ξεχασμένου δέντρου». Παρά τη διαφορετική θεματολογία τους, ένας ισχυρός συνεκτικός ιστός συνδέσει το «σκοπό» της καθημίας ως δομική μουσική υπόκρουση σε διαφορετικές παραλλαγές.

Αυτή η «Γέφυρα» δεν οδηγεί πουθενά αν δεν τη στερεώσεις με τα πριν,

αν δεν προβλέψεις για μετά. Χρειάζεται πρόταση υποδομής, μνήμες, νέα αντίληψη, νέα κατασκευή και μια «έντονη επιθυμία», με τη φιλοσοφική της έννοια, ως ανάγκη συμπλήρωσης. Έτσι, το όποιο χάσμα θα είναι μόνο μια παύ-

ξιδιού, κυριολεκτικά και μεταφορικά, μέσα από μικρά επεισόδια που ξετυλιγονται επαγωγικά σε μικρότερους χώρους-σταθμούς, οι οποίοι φιλοξενούν φόρμες και «διηγήσεις» από μικρές ιστορίες.

ση, ένα κενό που ανοίγεται μέσα στη συνεκτικότητα ενός αντικειμένου.

Με μια αποκαλυπτική διαίσθηση ο Γιάννης Ζιώγας οδηγείται στον πυρήνα και στη «συνείδηση ενός συγκεκριμένου πράγματος». Είτε πρόκειται για το τρένο-παιχνίδι ή για την αδύναμη διάβαση, η αιτιώδης αντικειμενικότητα ορίζει το αυτόνομο αντικειμενικό είναι, ως ένα νέο περιεκτικό και σημαίνον είδος, ως μια μπαλάντα, για παράδειγμα. Όταν όμως πρόκειται για το μύθο, «το στέρεο υπόβαθρο της ιστορίας» και κάθε ιστορίας, εκεί το οικείο γίνεται σύμβολο και ιερό σημάδι αναφοράς και το ταξίδι γίνεται νόστος και «νόστιμον ήμαρ». Τότε οι λέξεις γίνονται αντικείμενα και εικόνες.

Αόρατα νήματα

Υπαινικτική και υπαινισσόμενη, εννηματισμένη με ορατά και αόρατα νήματα στην ιστορία της τέχνης, των λέξεων και του ανθρώπου, η δουλειά του Γ. Ζιώγα δεν δημιουργεί μόνο για τον εαυτό της, αλλά και για εκείνους που μπορούν να επικοινωνούν με συγγενές εννοιοκρατικό και πλαστικό ιδίωμα και να αφομοιώνουν τις «λέξεις» του.

Ας σημειωθεί ότι οι «Μπαλάντες» ενεργοποιήθηκαν από την πρόταση που έγινε στον καλλιτέχνη να πραγματοποιήσει μια ατομική έκθεση στην αίθουσα του Wesleyan, κτισμένη από τον Kevin Roche, ένα χώρο που αποτελεί πρόκληση, ως υποβλητικός «καθεδρικός» του μοντερνισμού.

Είναι ένας χώρος που δίνει τη δυνατότητα να αναπτυχθεί η ιδέα του τα-

Το θέμα του ταξιδιού θα περιγράφει σε αυτό το μνημειακό χώρο των 400 τ.μ. την έννοια της μετάβασης, της ενεργοποίησης μιας κατάστασης σε σχέση με μια άλλη και τελικά το ίδιο το βίωμα της ανακάλυψης.

Το ταξίδι θα αναπτυχθεί προτρέποντας το θεατή να συμμετάσχει με τη δική του μετάβαση στους δικούς του τόπους. Η ουτοπία του καλλιτέχνη είναι εδώ, ανοιχτή σε κάθε πρόταση, αλλά, επειδή και στην ουτοπία υπάρχει υπερπληθυσμός, προτείνεται απαραίτητα ο ποιοτικός έλεγχος.

Η έκθεση «Μπαλάντες» έχει πρωτοποριακό χαρακτήρα όχι μόνο για το τι προτείνει, αλλά και επειδή θα πραγματοποιηθεί μαζί σε δύο ηπείρους, συνδέοντας ταυτόχρονα -μέσα από τη σύγχρονη- τεχνολογία δύο κεντρικούς και σημαντικούς χώρους υπερατλαντικά.

Τις αίθουσες τέχνης Ezra and Cecile Zilkha Gallery του Wesleyan University με τη Yiayiannos Gallery στην Αθήνα.

Είναι γνωστό ότι στη δημοκρατία δεν υπάρχουν αδιέξοδα. Ούτε και στην τέχνη. Vote for art.

Ας την ψηφίσουμε. Και ας αναχωρήσουμε λοιπόν... «πέρα από τα αντικείμενα που θυμίζουν το σήμερα, πέρα από το καινούργιο που σκοτώνει το αέναο, πέρα από το στιγμιότυπο που εμποδίζει το χρόνο, πέρα από την επανάληψη που μπλοκάρει τη ροή, πέρα από το μεγάλο που συνθλίβει το μικρό». Διάρκεια έκθεσης, από 14 Οκτωβρίου έως 2 Νοεμβρίου.

■ ΒΙΒΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Δακρυσμένα χαρακτηριστικά

Ο Στήβεν Αντωνάκος, γνωστός κυρίως στον ελληνικό χώρο από τις κατασκευές του με νέον, έχει μια ιδιαίτερη ευαισθησία στη δημιουργία αυθεντικών χαρακτηριστικών, που πολλές φορές με τις τελικές του παρεμβάσεις τα κάνει να γίνονται μοναδικά. Έχοντας αδυναμία στα έντονα χρώματα, τυπώνει ενιαίες μονοχρωματικές επιφάνειες είτε με την τεχνική της λιθογραφίας είτε της μεταξοτυπίας και στη συνέχεια με κολλάζ, σκισίματα και κοψίματα, δημιουργεί μοναδικές συνθέσεις με γεωμετρικές φόρμες. Άλλοτε πάλι χρησιμοποιεί τη γραμμή ή γραμμικές συνθέσεις για τον προσδιορισμό του χώρου.

Τα έργα του στο σύνολό τους μινιμαλιστικά αλλά ιδιαίτερα σημαντικά, σημαίνουν τάξη, ευρυθμία, ρυθμό και ισορροπία μαζί με τη χωροτακτική διευθέτηση της επιφάνειας, με λιτότητα και αυστηρότητα που αναιρείται από την ενεργοποιητική δράση του χρώματος και από την ανατρεπτική του επίδραση στο απόλυτο της γεωμετρίας.

Η έκθεση στο Art Life, Ηροδότου 11, μέχρι τις 19 Οκτωβρίου.

